

شما هم روزی باید عذرخواهی کنید

• ولی‌الله شجاع‌پوریان: «مجلس خراب‌شده»، «خواجه حرمسرا»، «پیروز» و… از جدیدترین تعبیری هستند که در همین چند روز اخیر از منابر مجالس دینی و تریبون‌های مدعیان دین و فرهنگ صادر شده است. یک مداح در مراسم روز عرغه که نماد عرفان، ایمان، جود و احسان خداوند و تداعی گذشت و مهربانی است، بی‌مهابا در نقد اظهارات یک نماینده منتخب مردم در مجلس که براساس جایگاه قانونی خود اظهارنظر کرده، سخنانی بر زبان می‌آورد که به‌هیچ‌وجه تناسبی با روز عرغه، عید قربان و شأن و منزلت دینی و انسانی ندارد. همچنین یک رسانه دولایی هم به خود حق می‌دهد بعد از بارها اخطار و توقیف و رفع توقیف، اتهاماتی ناروا و ناشایست به یک انسان مسلمان و مجری تلویزیونی نسبت دهد و شور-برخانه‌تر اینکه چنین بی‌اخلاقی‌هایی به نام دین و دفاع از اسلام در تریبون‌های رسمی و عمومی ظهور و بروز یابد… بی‌هیچ تردیدی تداوم چنین رفتارهایی از سوی مدعیان دین و اخلاق نه‌تنها خدمتی به انقلاب و اسلام نیست، بلکه اسباب دین‌گریزی و دین‌ستیزی جامعه‌به‌ویژه نسل جوان شده است. شاید اگر بسیاری از خانواده‌ها از حضور خانوادگی در محیط‌هایی همچون ورزشگاه‌ها و اماکن عمومی به‌دلیل رایج‌شدن بداخلاقی و بدزبانی هراس دارند، امروز باید نگران تأثیرات منفی و آموزه‌های ناپسند حضور در برنامه‌های دینی و مذهبی نیز باشیم. چرا برخی این حق را برای خود قائل هستند که در برنامه‌های عمومی که افرادی به سلاقی و گرایش‌های مختلف حضور دارند، به نفع حزب و جناح سیاسی خود سخن بگویند؟ اگر چنین مداحان و واعظانی دغدغه دین و شریعت داشتند، چرا هشت سال چشمان خود را روی همه قانون‌شکنی‌ها، هنجارشکنی‌ها و مفاسد ریزودرشت و گزروای‌های بی‌حساب بسته بودند؟ جامعه امروز جامعه گذشته نیست که بتوان با تبلیغات منفی و سوءاستفاده از احساسات پاک دینی افراد، به منافع حزبی و جناحی رسید.

کیم‌تان

بازی فینال گرگ‌ها…!

• حسین شریعتمداری: سعید مرتضوی صرف‌نظر از اتهاماتی که به وی وارد شده و قضات نهایی درباره آن بر عهده دادگاه است، به‌صراحت از نقش غیرمستقیم خود در کشته‌شدن سه متهم آشوب در بازداشتگاه که‌پرکز عذرخواهی کرده است؛ اما چرا سرن و اصحاب فتنه با وجود اثبات جنایاتی که مرتکب شده‌اند و خیانت بزرگی که در حق نظام و مردم روا داشته‌اند، کمترین کلامی به عذرخواهی بر زبان و قلم نمی‌آورد؟ پاسخ این پرسش را می‌توان در سه گزاره زیر جست‌وجو کرد. اول آنکه امیدوارند با لب‌فرو بستن از پیوزش، جنایات آنان در اذهان ملت به فراموشی سپرده شود که در این صورت سخت در اشتباه‌اند. دوم اینکه مسائل پنهان و به‌گروگرفته‌ای نزد مدیریت بیرونی فتنه دارند که می‌تربسند سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه در صورت عذرخواهی فتنه‌گران از مردم و ابراز پشیمانی، آن را بر ملا کنند. سوم اینکه در انتظار فتنه دیگری کوشی خوابانده‌اند!

جمهوری اسلامی

به این بدزبانی‌ها پایان دهید

• در همان ایام عرغه و دعای انسان‌ساز و سراسر توحید و عاشقی آن امام شهیدان و روزی که باید مردم از این‌گونه مجالس توشه‌های گران‌بهای بپندوزند، متأسفانه از یک تریبون رسمی آقای مداح مشهوری که دیگر به مدح مشهور نیست! چنین می‌گوید: «مرتیکه پی‌فوز در لباس روحانیت این حرف را زده است و نماینده فرهنگ آن مجلس خراب‌شده هم هست»، باید پناه برد به خداوند متعال از شر این زبان که این‌گونه کلمات شرم‌آور ضد اخلاق، ضد نظام و ضد روحانیت را به‌راحتی در روز عرغه بیان می‌کند و این تهاجم ساختارشکنانه در شرایطی صورت می‌گیرد که آن روحانی محترم و از نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس، اظهارات منتسب به خود را تکذیب کرده؛ ولی این مداح که تخصصی ایشان تخریب چهره‌ها و شخصیت‌های کشور- البته از یک جناح سیاسی خاص- در قالب روضه الهی بیت می‌باشد، آن تکذیبیه را ندیده انگاشته و علاوه بر فحاشی و توهین به یک نماینده مجلس، به لباس روحانی او که حاصل زحمات و درس‌خواندن و طلبگی در حوزه‌های علمیه است و از همه بدتر به اصل نهاد مجلس شورای اسلامی یعنی حاصل رای و نظر اکثریت ملت مسلمان ایران نیز به بدترین شکل می‌تازد و آن را «مجلس خراب‌شده» می‌نامد. راستی اگر هر رسانه قدرتمند و با نفوذی یک روحانی را مرتیکه پی‌فوز خطاب می‌کرد و مجلس خراب‌شده وصف می‌نمود، با آن چه برخوردی می‌شد و نهادهای قضائی و سیاسی و امنیتی چه واکنشی داشتند؟ ولی الان فردی می‌پذیرد که در زمان مسئولیت او سه نفر در جمهوری اسلامی به دست مأموران حکومت شهید! شده‌اند و به مسئولان نظام نیز توصیه می‌کند خسارت معنوی و هزینه‌های عظیم این حادثه را فراموش نکنند! و همه ساکت و آرام فقط نظاره‌گرند، رسانه‌ها می‌نویسند و موضوع فراموش می‌شود و ظاهراً قرار بر این است که گذشت زمان همه اینها را از خاطره‌ها خواهد برد! عجب اشتباه فاشی؟

مطالب ارسالی از طرف خوانندگان، هر پنجشنبه، در صفحه «مخاطبان شرق» منتشر می‌شود. مطالب مخاطبان برای اینکه قابلیت چاپ در این صفحه را داشته باشد، باید همراه نام،مشخصات، شماره تماس نویسنده و دحاثر در ۶۰۰ کلمه با درج عنوان به آدرس politics@sharghdaily.ir ارسال شود. بدیهی

محدودیتی جدید برای رسانه‌ها

ابراهیم ایوبی - وکیل دادگستری

شنبه ۱۳ شهریور روزنامه رسمی جمهوری اسلامی آیین‌نامه اجرایی جدید قانون مطبوعات را منتشر کرد. این آیین‌نامه ۳۹ ماده‌ای که در جلسه ۱۳۹۵/۶/۳ به تصویب هیأت دولت رسیده است، جایگزین و نسخ‌کننده آیین‌نامه قبلی قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶/۲/۵ است. آیین‌نامه اخیرالتصویب دارای چهار فصل با عناوین: «تعاریف و مشخصات»، «شرایط صدور پروانه انتشار رسانه»، «وظایف صاحبان امتیاز و مدیران مسئول رسانه‌ها» و «سایر مقررات» است.

صرف‌نظر از نقاط قوتی مانند به‌روزرکردن مقررات با توجه به ظهور رسانه‌های جدید، این مصوبه دارای نقاط ضعف متعددی است که هرکدام برای بررسی فرصت جداگانه‌ای می‌طلبد. دراین‌میان متن ماده ۳۵ آیین‌نامه بسیار جالب توجه است؛ این ماده بیان می‌دارد: «مصوبات شورای‌عالی امنیت ملی و کمیته سیاست‌گذاری تبلیغات شورا برای رسانه‌ها الزامی است. این مقررات با قید اسامی یا دسته‌بندی رسانه‌های موردنظر از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ابلاغ می‌شود و صرفاً برای اسامی و دسته‌های تعیین‌شده مسئولیت قانونی دارد». اصل ۱۷۶ قانون اساسی پس از بیان تشکیلات، وظایف و اختیارات شورای‌عالی امنیت ملی، بیان می‌دارد: «...مصوبات شورای‌عالی امنیت ملی پس از تأیید مقام رهبری قابل‌اجراست». نتیجه اینکه لازم‌الاجرا بودن مصوبات دارای دو شرط است: یکم، تصویب شورای‌عالی (و نه کمیته‌های فرعی) و دوم تأیید مقام رهبری. باین‌حال در سال‌های اخیر در مواردی مصوبات کمیته‌های فرعی شورای‌عالی امنیت ملی با قید الزام‌آور برای رسانه‌ها ارسال شده بود.

درواقع ماده ۳۵ آیین‌نامه، اضافه‌کردن «کمیته سیاست‌گذاری تبلیغات شورای‌عالی امنیت ملی» به تبصره دو ماده پنج قانون مطبوعات است. این تبصره می‌گوید: «مصوبات شورای‌عالی امنیت ملی برای مطبوعات لازم‌الاتباع است. در صورت تخلف، دادگاه می‌تواند نشریه متخلف را موقفاً تا دو ماه توقیف و پرونده را خارج از نوبت رسیدگی نماید».

به نظر می‌رسد چالش‌برانگیزبودن اصلاح قانون مطبوعات و مهم‌تر از آن تفسیری که شورای نگهبان از نامه مردادماه سال ۱۳۷۹ مقام معظم رهبری به مجلس ششم (مبنی بر به مصلحت‌نبودن اصلاح قانون مطبوعات) دارد، موجب شده دولت برای

اعمال تغییرات در قانون مطبوعات به‌جای سیر روند عادی که ارسال لایحه به مجلس است، با اعمال نظرات خود در آیین‌نامه اجرایی و بسط و گسترش دامنه آن، اصلاحات موردنظر را اعمال کند. تصمیم ماده پنج قانون مطبوعات به‌وسیله آیین‌نامه، نه‌تنها دخالت دولت در صلاحیت انحصاری مجلس در امر قانون‌گذاری است، بلکه با روح کلی قانون اساسی و اصول متعددی از آن نظیر اصل ۲۴ (آزادی نشریات و مطبوعات در بیان مطالب) و اصل ۲۵ (منع سانسور) نیز منافات دارد. از دولتی که ریاست آن برعهده فردی حقوق‌دان است انتظار می‌رود اصلاح قوانین و مقررات مربوط به رسانه‌ها نه‌تنها با رعایت تشریفات قانون اساسی باشد، بلکه با توجه به شعارهای دولت به گسترش آزادی بیان و رفع محدودیت‌ها کمک کند.

ماده ۳۵ آیین‌نامه اجرایی قانون مطبوعات را در جهت بسط آزادی بیان اصلاح کند. در غیراین‌صورت می‌توان با سازوکارهای پیش‌بینی‌شده در قانون اساسی دست‌به‌دامن دو قوه دیگر شد: نخست، رئیس مجلس شورای اسلامی می‌تواند با اختیار مقرر در انتهای اصل صدوسی‌وهشتم قانون اساسی که بیان می‌دارد: «تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیون‌های مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد، تا در صورتی که آنها را برخلاف قوانین بیابد با ذکر دلیل برای تجدیدنظر به هیأت وزیران بفرستد»، آیین‌نامه را برای اصلاح به شورای اسلامی بازگرداند و راه دوم، مراجعه به دیوان عدالت اداری است؛ مرجعی که براساس اصل صدوهفتادوسوم قانون اساسی مرجع رسیدگی به شکایات مردم نسبت به مأموران و آیین‌نامه‌های دولتی است. در قانون «تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری» به تفصیل به چگونگی اعتراض نسبت به آیین‌نامه‌های دولتی اشاره شده و «هیأت عمومی دیوان عدالت اداری» به‌عنوان مرجع ابطال در صورت مغایرت آیین دولت با قانون تعیین شده است.

از دولت یازدهم انتظار می‌رود پیش از اتمام دوره چهارمساله، با تکمیل و ارائه لایحه جامع رسانه‌ها (الته پس از مشورت با اهالی رسانه) گامی اساسی در راه ضابطه‌مندکردن نشر اخبار و اطلاعات بردارد و از حک و اصلاح قانون کهنه مطبوعات بپرهیزد.

پاسخ به مقاله قوم‌گرایی در ترازوی وحدت ملی

مهدی ترابی

آریایی‌ها نیز چنین بوده است. به نظر می‌رسد آقای میرسنجری پیرو نظر امثال کسروی مبنی بر یکی‌بودن نژاد فارس‌ها (آریایی‌ها) و ترک‌هاست، نظریه‌ای که بی‌اس‌بودن آن مورد تأکید بسیاری از اهل فن و تحقیق است. بنابراین بسیار طبیعی است در درسی که موضوع آن آموزش زبان ترکی است، به سایر ملل با زبان مشترک آن اشاره شود و این به معنای ترویج بیگانه‌انگاری میان ترکان ایران نیست.

نکته بعد درباره حق مانده تدریس زبان مادری مندرج در اصل ۱۵ قانون اساسی است که متأسفانه بعد از ۳۷ سال از تصویب آن هنوز به اجرا در نیامده است و اکنون که بارقه‌های امیدی مبنی بر اجرای آن شکل گرفته، برخی مانند جناب نویسنده به وحشت افتاده‌اند که هدف چیز دیگری است و کذا و کذا و نکته عجیب تفسیر غلط ایشان از این اصل و نتیجه‌گیری شکست‌انگیز ایشان است: «بنابراین مجوز قانون‌گذار تنها این است که با رعایت اولویت اصلی تدریس به زبان و خط فارسی می‌توان با آن زبان، آثار ادبی مناطق

است انتخاب متن‌های قابل انتشار، برعهده گروه سیاسی و مدیریت روزنامه خواهد بود؛ اما اسامی هم‌راهن و مخاطبانی که مطالب خود را برای «شرق» ارسال کرده‌اند و موفق نشده‌ایم مطالب‌شان را منتشر کنیم، در همین صفحه ذکر خواهد شد.

چرایی ناکامی درشورا

حمید دهقانی

توانستند برای چهارمین‌سال پیاپی، نایبرئیس را یک اصولگرای معتدل، منشی اول را یک اصلاح‌طلب و منشی دوم را یک نماینده زن مستقل و متمایل به اصلاح‌طلبی قرار دهند. تا چندی‌پیش یعنی در آغاز کار شورای شهر چهارم اصفهان، کسی باور نمی‌کرد که فقط سه عضو از ۲۱ عضو اصلاح‌طلب شورای شهر بتوانند تأثیرات مهمی در عملکرد و تصمیمات شورا و مدیریت شهرداری داشته باشند. اصلاح‌طلبان عضو شورای شهر اصفهان (فتح‌الله معین، علیرضا نصر و احمد علی عاملی) توانستند وارد ائتلافی سرنوشت‌ساز با دیگر بازیگران اصلی درون شورای شهر شوند و نقش تعیین‌کننده‌ای در تصمیمات اساسی شورای شهر چهارم ایفا کنند. اقلیت کوچک اصلاح‌طلبان شورای اصفهان می‌دانستند که در رقابت با اکثریت شورا که قدرت را در دست دارند، کار زیادی نمی‌توانند انجام دهند. بنابراین، آنها با پیروی از «استراتژی جودویی» که روشی برای رقابت با حریفان توانمندتر است و بر مهارت، بیش از بزرگی و قدرت تأکید دارد، به این مهم دست یافتند. این استراتژی به آنها اجازه داد به جای درگیری و ستیز با رقیب قدرتمندتر به تعامل با او بپردازند. آنها می‌دانستند تهدید و تخاصم با رقیب بزرگ‌تر امکان‌پذیر نیست و نه‌تنها نتیجه‌ای دربر نخواهد داشت، بلکه مدیریت شهری را نیز دچار اختلال و قفل‌شدگی می‌کند. اصلاح‌طلبان اصفهان به همراه دیگر ائتلاف‌های درون شورای شهر توانستند با پیروی از تجربه مفید دولت تدبیر و امید یعنی هنر دیپلماسی و بهره‌گیری از مهارت رایزنی به‌عنوان یک اقلیت، نقش تعیین‌کننده‌ای در شورا ایفا کنند. ائتلاف یعنی عقب‌نشینی از موضع خود؛ نکته‌ای که اعضای اصلاح‌طلب بهشت‌نشین توجه لازم را به آن نداشتند. آنها سه سال پیش توانستند مسجدجامعی را بر کرسی ریاست بنشانند اما این اتفاق در سال‌های بعدی تکرار نشد، چراکه استراتژی و رایزنی لازم برای جذب آرای سیال ازجمله آرای ورزشکاران وجود نداشت. حمایت اصلاح‌طلبان از حافظی به‌عنوان نایبرئیس، می‌توانست آرایش سیاسی موجود را برهم زده و نتایج متفاوتی را رقم بزند. البته نباید تأثیر زود هنگام افشای املاک نجومی از سوی رسانه‌ها را بر انتخابات اخیر نادیده گرفت. اتفاقی که منجر شد آرای سیال به سمت حفظ ترکیب هیأت‌رئیسه فعلی متمایل شود. همه این فرصت‌سنجی‌ها به نبود یک استراتژی منسجم درون اصلاح‌طلبان شورای شهر بازمی‌گردد که در صورت بی‌توجهی به آن، تکرار چنین ناکامی‌هایی دور از انتظار نیست.

۹ سال پیش درچین روزی

کیم‌تان

- رهبر انقلاب: پوش جنایتکار، بی‌تردید محاکمه خواهد شد
- مخالفت چین، روسیه و آلمان با تشدید تحریم‌ها علیه ایران
- تشکیل کمیته مشترک بین ایران و ارمنستان برای صدور گاز و دریافت برق
- وزیر راه و ترابری: دورتادور دریای خزر راه‌آهن می‌شود
- پادشاه عربستان: ایران هم‌پیمان مهمی برای عربستان است
- صادرات گاز ایران به ترکیه از سر گرفته شد
- آیت‌الله ابراهیم امینی: رشد تجمل‌گرایی در جامعه نشانه توفیق دشمنان است
- وزیر کار: حمایت از تولید به معنی کنترل تورم است
- احمدی‌نژاد: اگر آمریکا و انگلیس ناکامی خود در عراق را به حساب دیگران بگذارند، باز هم شکست خواهند خورد

انتخاب

- رهبر معظم انقلاب: هرگونه تحریمی نتیجه عکس خواهد داد
- طلای سیاه در پیشانی تاریخ: قیمت جهانی نفت به ۸۰ دلار رسید
- احمدی‌نژاد در مصاحبه با تلویزیون انگلیس: لندن و واشنگتن به تجاوز علیه ملت عراق متهم هستند
- مقامات تهران و واشگتن اتهامات علیه یکدیگر را تکرار کردند: تشدید جدال ایران و آمریکا بر سر عراق
- قدردانی احمدی‌نژاد از ورزشکاران: بودجه ورزش را افزایش خواهیم داد

ایران

- رحمانی‌فضلی: امیدواریم اروپا تحت فشار آمریکا از مواضعش عدول نکند
- کوفی‌عنان: رفتارهای آمریکا و فرانسه نهادهای بین‌المللی را تضعیف می‌کند
- احمدی‌نژاد در مراسم تجلیل از قهرمانان والیبال و بسکتبال: دشمنان نمی‌خواهند اسم ایران پرآوازه شود
- وزیر فرهنگ و ارشاد: انقلاب اسلامی قرآن را در متن زندگی مردم قرار داد
- تخریب مسجد غدیرخم در عربستان به دست افراطیون
- کودکان بی‌سرپرست در ضیافت افطار رئیس‌جمهور
- رایزنی هسته‌ای پورمحمدی در پکن با عنوان فرستاده ویژه رئیس‌جمهور

اقتاب

- مقام معظم رهبری: به علت فاجعه‌آفرینی در عراق مسئولان آمریکایی روزی محاکمه خواهند شد
- وزارت کشور اعلام کرد: گروگان بلژیکی آزاد شد
- سخنگوی وزارت خارجه: فرانسه مواضع واقع‌گرایانه‌تری درباره ایران اتخاذ کند
- تقدیر آیت‌الله امینی از انتخاب آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی به ریاست خبرگران
- توصیه کوفی‌عنان به جامعه بین‌الملل: خارج از چارچوب شورای امنیت، درباره ایران اقدامی صورت نگیرد
- آیت‌الله نوری‌همدانی: دردلد مردم را فهمیدن و کوشش برای رفع آنها نوعی عبادت است
- احضار وزیر آموزش‌وپرورش به صحن علنی مجلس
- دولت پاکستان: مانع بازگشت بی‌تظییر بوتو نمی‌شویم

اطلاعات

- رهبر معظم انقلاب: پروژه آمریکایی تضعیف انقلاب با ایمان و استقامت ملت در هم شکست
- دادستان کل عراق: مریم و مسعود رجوی هم جزء متهمان پرونده کشتار شعبانیه هستند
- مصطفی پورمحمدی: سلاح هسته‌ای در دکتربن دفاعی ایران جایگاهی ندارد
- دبیر شورای‌عالی امنیت: ۵+۱ باید ابتکارهای جدید ارائه کند
- چهار کشور حاشیه دریای خزر با احداث راه‌آهن ساحلی موافقت کردند
- سخنگوی وزارت خارجه: ایران هیچ‌گاه در قبال توهین به مقدسات سکوت نخواهد کرد

جمهوری اسلامی

- جورج بوش: تا زمان استقرار اهداف آمریکا در عراق خواهیم ماند
- احمدی‌نژاد: ملت ایران اهل تجاوز نیست اما می‌تواند از خود دفاع کند
- نماینده دائم ایران در دیدار با بان کی‌مون: سازمان ملل نباید به آمریکا اجازه تضعیف آژانس را بدهد
- دومای روسیه «ویکتور زوبکوف» را به نخست‌وزیری برگزید
- احمدی‌نژاد اول مهر به نیویورک می‌رود

^[1] در این مقاله، به‌جای «ایران» از «ایران» استفاده شده است